

De vaste commissie voor Financiën heeft op 30 november 2017 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën over de brief van zijn voorganger van 19 oktober 2017 met zijn gevraagde reactie op de brief van Universiteit Maastricht n.a.v. het besluit over vermijding van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten.

De voorzitter van de commissie,
Anne Mulder

De waarnemend griffier van de commissie,
Tielens-Tripels

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de reactie op het verzoek over de brief van Universiteit Maastricht naar aanleiding van het besluit over vermijding van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten. Zij hebben nog wel enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie delen de mening dat het onwenselijk is wanneer inkomensbestanddelen dubbel onbelast blijven, al begrijpen zij de overwegingen van het kabinet.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe het komt dat, zoals gesteld in het besluit toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten, «de vrijstellingsmethode eerder niet ten volle tot uitdrukking is gekomen in de desbetreffende verdragen»? Ook vragen zij waarom er is besloten dit besluit met terugwerkende kracht in te laten treden. Kan aangegeven worden bij welke verdragen of in welke gevallen de verrekeningsmethode thans nog gebruikt wordt ter berekening van de belasting voor inkomsten uit dienstbetrekking? Zijn er meer situaties waarbij Nederlanders eveneens geconfronteerd worden met een situatie die in strijd is het principe van kapitaalimportneutraliteit voor actieve inkomsten? De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet voornemens is ook deze gevallen aan te passen?

De belastingverdragen met de Golfstaten zijn relatief nieuw (respectievelijk tussen 2001 en 2010). Was het in deze tijd gebruikelijker de verrekeningsmethode te gebruiken in verdragen, zo vragen de leden van de VVD-fractie? Waarom is daar vanaf gestapt?

De leden van de VVD-fractie vragen hoeveel mensen geraakt zullen worden door dit besluit. Voorts vragen de voorgenoemde leden of het kabinet kan bevestigen dat de situatie gemonitord zal worden zodat het besluit geen voorportaal zal worden voor belastingconstructies?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de voormalige Staatssecretaris d.d. 13 oktober 2017, getiteld «Reactie op verzoek commissie over de brief van Universiteit Maastricht n.a.v. het besluit over vermijding van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten».

Naar aanleiding van bovenstaande stellen deze leden enkele vragen.

De leden van de PVV-fractie willen antwoord op de vraag hoeveel Nederlanders het hier betreft. Kunt u een specificatie geven per land waarin deze Nederlanders werkzaam zijn (vanaf 1 januari 2015)? Zijn de bruto jaarinkomens van deze Nederlandse staatsburgers bekend en zo ja, hoeveel bedragen deze jaarinkomens (vanaf 1 januari 2012)?

Voorts vragen de leden van de PVV-fractie of deze Nederlanders, enige verklaringen hebben moeten ondertekenen dat zij geen bepaalde religieuze beweging aanhangen (zoals bijvoorbeeld door het ondertekenen van een niet-Joodverklaring) dan wel bepaalde Westerse normen en waarden hanteren. Worden deze Nederlanders op enige wijze

belemmerd gebruik te maken van de rechten uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, zoals bijvoorbeeld de vrijheid van meningsuiting? Mogen deze Nederlandse staatsburgers in de Golfstaten hun seksuele voorkeur vrijuit belijden, ook als dit homo- of biseksualiteit betreft?

De leden van de PVV-fractie vragen bovendien of deze Nederlanders, wanneer zij terugkeren naar Nederland, aanspraak kunnen maken op enige sociale zekerheid zonder dat zij daarvoor hebben betaald gedurende de jaren dat zij in de Golfstaten verbleven. Zo ja, acht het kabinet dit wenselijk?

Graag vernemen de leden van de PVV-fractie hoeveel van deze groep Nederlanders niet-belastingplichtig in Nederland zijn omdat zij zijn uitgeschreven. Hoeveel Nederlanders hebben Nederland als woon- en verblijfplaats maar werken op afstand in de Golfstaten?

De leden van de PVV-fractie vragen voorts hoe andere Westerse landen omgaan met de kwestie dat de Golfstaten inkomsten uit dienstenbetrekking niet belasten. Wordt in België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten inkomstenbelasting geheven over de inkomsten uit arbeid die hun staatsburgers genereren in de Golfstaten? Zo ja, hoeveel euro's, ponden en dollars betreft het?

In het vierde onderdeel van de publicatie van «Internationaal Belastingrecht. Vermijding van dubbele belasting. Toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten» in de Staatscourant d.d. 7 september 2017 (nr. IZV 2017-0000015971) wordt het volgende vermeld: «Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2015.»

De leden van de PVV-fractie willen graag weten hoeveel belastingeuro's de Nederlandse Staat misloopt met deze terugwerking tot en met 1 januari 2015. Hoeveel premie-inkomsten voor de volksverzekeringen loopt de Nederlandse collectieve sector hierdoor jaarlijks mis?

De leden van de PVV-fractie vragen of voorkomen kan worden dat de niet-belastingplichtigen na vijf jaar te hebben gewoond en gewerkt in de Golfstaten terugkeren met gebruikmaking van de expat-regeling.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris van Financiën d.d. 13 oktober jl. over de vrijstellingsmethode onder belastingverdragen met Golfstaten. Deze leden hebben nog enkele vragen hierover. Kan het kabinet toelichten waarom het niet ongewenst is dat over de beschreven inkomsten sprake is van dubbele niet-belasting? Kan worden aangegeven welke Golfstaten geen belasting heffen over inkomsten uit dienstbetrekking? Wat wordt bedoeld met de zinsnede dat «het hier een beperkt aantal gevallen betreft»? Is dat het aantal Nederlandse werknemers in de Golfstaten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben met verbazing kennisgenomen van het besluit van het kabinet waarin doelbewust wordt gekozen voor, geheel tegen de trend in, dubbele niet-heffing op bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking. De leden van de SP-fractie wijzen erop dat in internationaal verband velerlei maatregelen zijn of worden genomen die tot doel

hebben dubbele niet-heffing te voorkomen. Deze leden vragen of dit een nieuwe stap in de belastingoorlog met andere landen is? Voorts hebben zij een aantal vragen over het beleidsbesluit.

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet waarom dit besluit niet is voorgelegd aan de Tweede Kamer, wetende dat dubbele niet-heffing een politiek belangrijk onderwerp is en dat dubbele niet-heffing internationaal wordt aangepakt. Is het kabinet bereid in het vervolg fiscale beleidsbesluiten die raken aan (internationale) regelgeving om tax planning te bestrijden, voor te leggen aan de Tweede Kamer?

Tevens willen de leden van de SP-fractie graag weten welke andere besluiten in het verleden zijn genomen die resulteren in dubbele niet-heffing. Zijn er nog meer vrijstellingen in belastingverdragen die leiden tot dubbele niet-heffing? Is het kabinet bereid een overzicht te verstrekken van alle besluiten die resulteren in dubbele niet-heffing en die momenteel nog geldig zijn?

De voorgenoemde leden merken op dat, was dit besluit niet genomen, de belastingplichtigen belasting in Nederland hadden moeten betalen over de betreffende inkomsten. Kan worden aangegeven welke belasting(en) zij hadden moeten betalen, als dit besluit niet zou zijn genomen? Wat is het budgettaire beslag van het besluit? Voorts willen zij weten hoeveel mensen of organisaties profiteren van de dubbele niet-heffing.

Erkent het kabinet dat het BEPS-project (base erosion and profit shifting) van de OESO, alsmede de EU-richtlijnen die hieruit voortvloeien, als belangrijkste of tenminste als één van de belangrijkste doelen heeft, dubbele niet-heffing te bestrijden? Hoe beoordeelt het kabinet het besluit in het licht hiervan? Denkt het kabinet dat het genomen besluit op goedkeuring kan rekenen in OESO- dan wel in EU-verband? Zo ja, waarom?

Meer in algemene zin vragen de leden van de SP-fractie aan het kabinet aan te geven waarom zowel een vrijstellingsmethode als een verrekeningsmethode dient te bestaan. Kan dit worden toegelicht? Welke meerwaarde heeft het bestaan van twee regimes naast elkaar?

De leden van de SP-fractie hebben er begrip voor dat Nederland tracht te bewerkstelligen dat Nederlandse werknemers in het buitenland dezelfde concurrentiepositie hebben als lokale werknemers, zoals ook staat beschreven in de notitie fiscaal verdragsbeleid. Deze leden zijn echter van mening dat het principe dat dubbele niet-belasting moet worden bestreden zwaarder weegt. Zij vinden dat Nederland op geen enkele manier moet meewerken aan dubbele niet-heffing en vragen of het kabinet die opvatting deelt.

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet waarom ervoor is gekozen de concurrentiepositie van Nederlandse werknemers die in Nederland belastingplichtig zijn te verslechteren ten opzichte van degenen die hun werkzaamheden in de Golfstaten verrichten. Klopt het, dat hetzelfde werk tegen hetzelfde loon door het genomen besluit leidt tot een lagere belastingdruk voor Nederlanders die in de Golfstaten werken dan voor Nederlanders die in Nederland werken? Zo ja, acht het kabinet dit onderscheid gewenst?

Kan het kabinet aangeven waarom het besluit terugwerkende kracht heeft tot 1 januari 2015, zo vragen de leden van de SP-fractie. Wat is hier de reden voor? Zijn op grond van dit besluit belastingteruggaven gereali-

seerd aan belastingplichtigen? Zo ja, in hoeveel gevallen? Om welk totaalbedrag gaat het?

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet te reageren op de stelling dat het onderhavige beleidsbesluit op gespannen voet staat met de onderworpenheidseis volgens het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001. Kan het kabinet de genoemde onderworpenheidseis toelichten? Kan zij ook aangeven of het besluit de vrijstellingsmethode toe te passen voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten hiermee op gespannen voet staat?

Hoe reageert het kabinet op de stelling dat het besluit niet in overeenstemming is met BEPS-actiepunt 6 op grond waarvan de titel en preambule van belastingverdragen wordt opgenomen dat het voorkomen van dubbele niet-heffing een van de doelen van een belastingverdrag is, zo vragen de leden van de SP-fractie.

De voorgenoemde leden vragen het kabinet welke verdragen Nederland met de betreffende Golfstaten heeft, wanneer deze door het Nederlandse parlement zijn goedgekeurd en in welke verdragen expliciet is gekozen voor de verrekeningsmethode. Kan het kabinet aangeven of zij het wenselijk acht dat, wanneer het parlement instemt met een verdrag waarin de verrekeningsmethode is opgenomen, dit eenzijdig door een beleidsbesluit teniet wordt gedaan? Was het in dat licht niet zuiver geweest het besluit aan het parlement voor te leggen, zo vragen deze leden.

Klopt het, dat de meeste landen dubbele belasting voorkomen door de verrekeningsmethode toe te passen, en niet de vrijstellingsmethode, zo vragen de leden van de SP-fractie. Zo ja, is er dan wel sprake van een verslechterde concurrentiepositie wanneer ook in Nederland de verrekeningsmethode zou worden toegepast?

II Reactie van de Staatssecretaris